

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 1.

Fylke: Opland

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: V. Gausdal

Emne: And og plog

Bygdelag:

Oppskr. av: Hennon Bø

Gard: Sør-Bø

(adresse): Bødøl

G.nr. 56 Br.nr. 1

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1 Ja.

2 Ja, anden er i bruk. Den er
innje bruna på åkeren for såing.3. Ja, den blir bruna til potet-
settinga og den vert bruna
som kyppeplog. And og kyppe-
plog er i grunnen del same
anden er laga av bygdesmeder
— kyppeploget av fabrikk.4. Dei typer som er bruna her
er 3, 5, 6 og 7.

5 Innje del og vert

6. Plogskjeler (ei skål)

7. Ja. — breiddan kunde vera uti
tein noko breiare som ein koyde
fåra op med og ein noko smale
som ein anda att på med.8. Del var av og til bruna å stå
på ein fjelstubb (bois) på kvar side
for å gjera fåra breiare9. På nokre andar var det laga
slut al jærna kunde endras.9. Ordet and er stekt bruna ein
nokar slags korv.

11. ja. kunnande ardeu er bruka
Berre brukt til patetsetting og kupp-
ing. Og minnest godt ardeu med
vettgjaler av te.

12. Laga av bygdesmeder.

13. ja. Og tur at overgangen
til bruk av moderne ploger
kan tidfestes til umlag 1890.

De eldre ploger var laga av
bygdesmeder. Kva dei var be-
tatte med veit eg ikkje.

14. Vettgjala var vridd. Dei
gamle ploger eg hev sett so var
det jernslag.

15. Ynne det eg veit.

16. Berre til ei side!

17. Sam avansjon.

18. Trur ikkje dette var avansjon

19. Med ein slepsto framme.

20. Nei.

21. Ynne kjend av meg.

22. — " — " —

23. — " — " —

24. Navnet ardeu veit eg ikkje
im er bruka på nokre
plogetype

Og har høyr til å meina
at bestefar (fødd 1831) fortalde
at dei måtte bruka (jerna) pløge
sla etter trepløgene. Ein mann
gjekk med og jamna utover
dei pløgen ikkje hadde vella
godt. Har det gjeld bruket

av heplagane må me minnst
 at det i di tiom iuge eller
 nesten iuge & vart plög upp
 grasmark. Dei gamle alrene
 vart brukt til korn år etter
 år. Dei vor derfor lause og
 lette og plöge

Y lalmålet her er and bult
 al med hjukk l. Leleusius
 i plog - ein plog - ein al

1912

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING